

Snart växer ek vid Siljan och Orsasjön

Bengt Oldhammer, Orsa

Små ekplantor spontant spridda via fåglar (får man förmoda, mestadels nötskrika troligen) har jag observerat i strandnära miljöer vid Lindänget i Orsa, Åränget i Selja och i Vikarbyn. Juli 2014 kollade jag upp en lokal vid Bältervik i Färnäs efter tips från Olle Bylander. Vid röjning på samfällighetens mark hade ett 20 tal ekar skonats. Jag hittade ett tiotal ex och de visade sig vara mellan 2 och 5 meter höga. Den grövsta var 6-7 cm i diameter i basen. Utan tvekan är detta en effekt av varmare klimat. Snart växer ekskogar vid Siljan! Hade någon sagt detta för 30 år sedan hade alla skakat på huvudet.

Enligt rapporterna börjar eken sprida sig, och det finns en hel del förekomster i Falun-Borlänge och söderut. Längre åt norr och nordväst i Dalarna, och övriga Sverige, är det fortfarande mycket få fynd enligt Artportalen. Gränsen är skarp. Här sprider sig eken från sedan tidigare planterade ekar.

En del fynd saknas emellertid i Artportalen, bland annat några som

Leif Kullman gjort. I årsskriften Lustgården 2012 har han en artikel med namnet ”Avancerar eken, *Quercus robur* och *Limes norrlandicus* allt längre norrut?”. I Lustgården 2010 skriver han om fjällen och har en bild på en eklanta vid trädgränsen.

På eller invid min tomt i skogen i Oljonsbyn i Orsa finns självförgrade plantor av såväl hassel, ek, alm och förstås lönn (riklig).

DABS korrigerar

I Trollius nr 45, s. 33 uppges felaktigt luddklint, *Centaurea triumfetti* som ny för Dalarna: ”Siljansnäs, Alvik, nära Bystugan, helt naturaliserad i sluttning med rik växtlighet, 10-15 m², 2012 (Stina Johansson)”.

Bestämningen baserades på ett foto av växten, men efter att Thomas Karlsson har granskat pressat material skriver han följande:

”Tack för fina stjälgar av klinten från Alvik – de kom fram i braskick och är nu pressade. **Det är röd kamklint, *Centaurea cheiranthifolia* var. *purpurascens***, en turkisk art.

Luddklint *Centaurea triumfetti* har betydligt mindre blommor (mer i storlek med bergklint) som är blåa (som bergklint eller blåklint).

Kamklint har dessa enormt stora blommor och de kan antingen vara gula (gul kamklint var. *Cheiranthifolia*) eller skära (röd kamklint var. *purpurascens*). Den med skära blommor odlas som prydnadsväxt (förmodligen mera än luddklint eftersom den är mycket mera praktfull). Gul kamklint odlas nog inte mycket men den kom in med säd i Tingstäde på Gotland för ca 100 år sedan och växer där än!

Nu får vi hoppas att er kamklint lyckas lika bra att sprida sig och bli bofast! Den verkar vara på god väg tycks det.”

Kamklinten i Alvik